

دانشگاه سیرجان

مشخصات سند

عنوان سند: شیوه نامه اجرایی آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی برای دانشجویان مقطع کارشناسی ورودی ۱۴۰۲ و بعد از آن

تاریخ تصویب در شورای دانشگاه: ۱۴۰۳/۰۶/۲۷

نام و نام خانوادگی	واحد سازمانی	
کوکب چلمبری	معاون مدیر خدمات آموزشی دانشگاه	تهیه و تنظیم
دکتر محمودرضا آقامعالی	مدیر خدمات آموزشی دانشگاه	تایید کننده
دکتر محمد دوستار دکتر محسن محمدی کلنگش	رئیس دانشگاه معاون آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه	تصویب کننده

.....	مقدمه	.....	۴
.....	ماده ۱. هدف	.....	۴
.....	بخش نخست: مواد عمومی	.....	۵
.....	ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه	.....	۵
.....	ماده ۳. نظام آموزشی	.....	۵
.....	ماده ۴. اجرای برنامه آموزشی	.....	۵
.....	ماده ۵. ترتیب ارائه دروس	.....	۵
.....	ماده ۶. هزینه بابت انتخاب مجدد درس	.....	۶
.....	ماده ۷. حضور و غیاب	.....	۶
.....	ماده ۸. ارزشیابی دروس	.....	۷
.....	ماده ۹. مرخصی بدون احتساب در سنوات	.....	۹
.....	ماده ۱۰. انصراف	.....	۹
.....	ماده ۱۱. نمرات مردودی	.....	۱۰
.....	ماده ۱۲. معادل سازی نمرات	.....	۱۱
.....	ماده ۱۳. تقویم آموزشی	.....	۱۲
.....	بخش دوم مواد اختصاصی	.....	۱۲
.....	الف- دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)	.....	۱۲
.....	ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل	.....	۱۲
.....	ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجوی	.....	۱۳
.....	ماده ۱۶. نمره ارزشیابی	.....	۱۳
.....	ماده ۱۷.	.....	۱۳
.....	ماده ۱۸. حذف درس	.....	۱۵
.....	ماده ۱۹. مرخصی با احتساب در سنوات	.....	۱۵
.....	ماده ۲۰. تغییر رشته	.....	۱۵
.....	ماده ۲۱.	.....	۱۶
.....	ماده ۲۲. مشاور آموزشی	.....	۱۶
.....	ماده ۲۳. کاردانی بین مقطعی	.....	۱۶
.....	ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی	.....	۱۷

- ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی ۱۷
- ماده ۵۱. تدوین شیوه نامه اجرایی ۱۷
- ماده ۵۲. مسئولیت اجرا ۱۸
- ماده ۵۳. دامنه شمول ۱۸
- ماده ۵۴. تاریخ اجرا ۱۸
- پیوست شماره ۱ آیین نامه (تعاریف) ۱۸

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی در راستای حفظ و ارتقاء کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه ها در تمدن سازی با رویکرد حکمت بنیان و دانایی محور، آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره های تحصیلی تدوین شد. این آیین نامه در دو بخش عمومی و اختصاصی همراه با پیوست تعاریف، تنظیم شده است و در سطح کلیه زیر نظام های آموزش عالی، دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی که به نحوی مسئول پذیرش، آموزش و بالندگی دانشجویان هستند، به اجرا گذاشته می شود.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این آیین نامه، نظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه های کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیاز های جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره های تحصیلی کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی است. دوره های تحصیلی «دکتری عمومی رشته دامپزشکی» و «دستیاری دوره های تخصصی»، «کارشناسی ارشد پیوسته»، «دکتری مستقیم» و «دکتری پیوسته» دارای مقررات ویژه خود هستند و از آیین نامه های جداگانه پیروی می کنند.

شیوه نامه ذیل در راستای هماهنگی و تسهیل در اجرای فعالیت های امور آموزشی دانشجویان دانشگاه گیلان تدوین شده است.

بخش نخست: مواد عمومی

<p>ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه</p>	<p>شرط ورود به دانشگاه، تایید شایستگی های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.</p>
<p>شیوه نامه ماده ۲</p>	<p>در زمان ثبت نام اولیه، دانشجو ملزم به سپردن تعهد خدمت بر اساس ضوابط و قوانین آموزش رایگان است. در صورت شهریه پرداز بودن دانشجو، سپردن تعهدات پرداخت شهریه مطابق تعرفه، که از طریق هیئت امنای دانشگاه تعیین می - شود، الزامی است.</p> <p>پذیرفته شدگان آزمون سراسری (با آزمون یا بدون آزمون) ، موظف هستند در مهلت هایی که دانشگاه اعلام می کند، برای نام نویسی مراجعه کنند. مراجعه نکردن برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.</p>
<p>ماده ۳. نظام آموزشی</p>	<p>آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی – واحدی است.</p>
<p>شیوه نامه ماده ۳</p>	<p>دانشگاه اختیار دارد در صورت ضرورت و با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، تا ده درصد واحدهای درسی دوره را با تاکید بر دروس پایه، عمومی و نظری؛ به جز دروس مجموعه معارف و فارسی عمومی با رعایت استانداردهای مصوب وزارت عتف، به صورت مجازی در سامانه آموزش الکترونیکی دانشگاه ارائه کند.</p> <p>هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است. در صورت برگزاری، دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.</p>
<p>ماده ۴. اجرای برنامه آموزشی</p>	<p>دانشگاه موظف است در رشته های مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی و دوره ای که مجوز آن را از شورای گسترش آموزش عالی وزارت دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی را که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تدوین گردیده است اجرا نماید.</p>
<p>ماده ۵. ترتیب ارائه دروس</p>	<p>چگونگی و ترتیب ارائه دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده دانشگاه است.</p> <p>تبصره ۱. دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی که منجر به دانش آموختگی می شود، از رعایت مقررات مربوط به این ماده معاف است.</p>

<p>دانشجویان می توانند در صورت داشتن نمره مردودی در درس یا دروس پیش نیاز در کارنامه تحصیلی، دروس بعدی مرتبط با آن درس یا دروس مردودی را بدون رعایت پیش نیازی و محدودیت برای دروس بعدی، اخذ و بگذرانند. تاکید می گردد این بند صرفاً برای دروس مردودی دارای نمره، قابلیت اجرایی خواهد داشت و هرگونه حذف درس یا دروس از قبیل حذف پزشکی، غیبت موجه در جلسه امتحان، نمره صفر به دلیل غیبت غیر موجه در جلسه امتحان، تقلب امتحانی، تخلف انضباطی و غیره مشمول شیوه نامه این مصوبه نخواهد شد.</p> <p>در ارائه دروس اختیاری می بایست به نحوی برنامه ریزی شود که امکان انتخاب حداقل دو عنوان درس متفاوت با دو مدرس مختلف برای دانشجو وجود داشته باشد و ارائه تنها یک درس اختیاری که قدرت انتخاب را از دانشجو سلب می نماید مجاز نیست.</p> <p>توضیح: در شرایط خاص، ارائه تنها یک درس اختیاری توسط گروه آموزشی مربوطه، با مجوز شورای دانشکده بلامانع است.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۵</p>
<p>در صورت به دست نیاوردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیر موجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب مجدد همان درس یا جایگزین آن، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.</p>	<p>ماده ۶. هزینه بابت انتخاب مجدد درس</p>
<p>شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.</p> <p>تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر ثبت می شود. در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، آن درس صفر و نمره آن از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.</p> <p>تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم و انضباط آموزشی و مقررات دانشگاه توسط دانشجو در کلاس درس بر عهده مدرس درس می باشد. مدرس درس موظف به ثبت حضور غیاب دانشجویان در هر جلسه و گزارش آن مطابق ضوابط دانشگاه است و دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.</p>	<p>ماده ۷. حضور و غیاب</p>
<p>مدرس درس موظف است اسامی دانشجویان دارای غیبت بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس درس را تا قبل از شروع امتحانات رسماً، به آموزش دانشکده اعلام کند.</p> <p>در صورت غیبت غیر موجه در جلسه امتحان پایان نیمسال، برای درس مذکور نمره صفر ثبت خواهد شد. مصادیق غیبت موجه به شرح ذیل است:</p> <p>فوت بستگان درجه یک، مشکلات پزشکی یا روانشناختی (در صورت تایید مرکز درمان یا مشاوره) و حوادث غیر مترقبه</p> <p>مرجع تصمیم گیری در خصوص موجه یا غیر موجه بودن غیبت دانشجو، آموزش دانشکده است. در صورت حذف نمره صفر به دلیل غیبت موجه، وضعیت نمره در کارنامه دانشجو "حذف آموزشی" ثبت خواهد شد.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۷</p>

دانشجویانی که درسی را در بازه زمانی مجاز حذف و اضافه اخذ کنند، فقط حق غیبت دو جلسه از جلسات باقیمانده کلاس را دارند.

به استناد بند ۶ نامه شماره ۲/۳۵۵۱۱۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۳۰ معاون محترم آموزشی وزارت علوم، "طبق مصوبه کمیسیون مقررات و آیین نامه های آموزشی و تحول در آموزش عالی، دانشگاه ها برای بهره مندی از آموزش حضوری برای مادران باردار یا دارای فرزند زیر سه سال، شرایطی را فراهم کنند تا سقف غیبت مجاز ۳/۱۶ موضوع ماده ۶ آیین نامه مدیریت دانشگاهها و موسسات آموزش عالی برای آنها در نظر گرفته نشود و با آنها مساعدت بیشتری گردد".

در مورد دانشجویان شرکت کننده در مسابقات جهانی و بین المللی که در زمان امتحانات نمی توانند در دانشگاه حضور یابند، بر اساس آئین نامه سازمان امور دانشجویان در خصوص قهرمانان ورزشی عمل خواهد شد. آیین نامه مذکور می تواند برای دانشجویان شرکت کننده در مسابقات علمی و المپیادهای جهانی و نیز دانشجویان متقاضی سفر حج و زیارت عتبات عالیات به عنوان مجوز مورد استناد قرار گیرد.

پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس درس موظف است در چارچوب ضوابط دانشگاه، ظرف مدت حداکثر ۱۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کاردانی و کارشناسی و حداکثر ۲۰ روز پس از اعلام گزارش نهایی امتحان در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی، جهت رسیدگی به اعتراضات مکتوب دانشجویان و رفع اشتباهات احتمالی، اقدام به بازبینی اوراق امتحانی درس نماید و نتیجه آن را به دانشجو و دانشگاه اعلام و ثبت نماید. دانشگاه موظف به ایجاد سامانه الکترونیک و نرم افزاری برای اجرایی سازی این تبصره می باشد.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است بر گه های امتحانی و سایر فعالیت های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگهداری نماید.

تبصره ۴. نمره هر یک از دروس پس از انقضای مدت مذکور و اعلام به آموزش کل غیر قابل تغییر می باشد در صورت درخواست مدرس جهت تغییر نمره ثبت شده، دانشگاه مطابق ضوابط مصوب خود با دریافت فرم اصلاح نمره و دلایل اشتباه صورت پذیرفته در ثبت نمره توسط مدرس، مجاز به اصلاح نمره می باشد.

**ماده ۸. ارزشیابی
دروس**

شیوه نامه ماده ۸

مدرس هر درس موظف است گزارش نمره ارزشیابی نهایی درس دانشجویان را از تاریخ برگزاری امتحان پایان نیمسال آن درس (برابر تقویم آموزشی) در سامانه آموزشی ثبت کند. در صورت عدم حضور دانشجو در جلسه امتحان پایانی، نمره دهی به وی از سوی مدرس درس با استناد به حضور و فعالیت او در کلاس و یا انجام تکالیف درسی و نتیجه امتحان میان ترم، ممنوع است.

درخصوص دروس نظری-عملی (دارای یک کد درس) در صورتی که دانشجو در امتحان پایان نیمسال تحصیلی شرکت نکند، درس مورد نظر صفر خواهد شد و نمره بخش عملی بدون اثر خواهد بود.

سقف نمره برای امتحان میان ترم یا انجام تکالیف و یا فعالیتهای کلاسی، ۸ نمره می باشد.

پس از اعلام نمره توسط مدرس درس، دانشجو می تواند حداکثر طی مدت ۴۸ ساعت درخواست تجدید نظر خود را در سامانه آموزشی دانشگاه ثبت کند و مدرس درس ملزم است درخواست دانشجو را تا قبل از تثبیت نهایی نمره ها پاسخ دهد.

نمره درس پس از تثبیت نهایی تغییر ناپذیر است. صرفا به درخواست مدرس درس، برای تغییر نمره ثبت شده، لازم است فرم تغییر نمره توسط مدرس تکمیل و به همراه برگه امتحانی و مشخص کردن اشتباه صورت پذیرفته، به آموزش دانشکده برای طرح در شورای آموزشی دانشگاه، اعلام گردد. ضمن اینکه نسخه ای از درخواست جهت ثبت در پرونده مدرس مربوطه، به دفتر نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت دانشگاه ارسال خواهد شد. لازم به توضیح است درخصوص دروسی که براساس سرفصل، پروژه برای آن ها تعریف نشده است و اساتید دروس دلیل تغییر نمره را ارائه پروژه یا کار تحقیقی اعلام می نمایند، تغییر نمره قابل بررسی نیست.

- چنانچه استاد با درخواست تغییر نمره دانشجو موافقت ننماید و از طرفی دانشجو نیز از توضیحات استاد قانع نشود، وضعیت برگه امتحانی و نمره نهایی دانشجو در نشستی با حضور معاون آموزشی، مدیر گروه، مدرس درس و یکی از اعضای هیات علمی مرتبط با تشخیص مدیر گروه، بررسی می شود و نتیجه نهایی در صورتجلسه درج شده و توسط افراد مذکور امضاء گردیده و نتیجه به دانشجو اعلام می گردد.

بعد از یک روز کاری از مهلت تثبیت نهایی نمره ها (برابر تقویم آموزشی هر سال تحصیلی)، تمامی نمره

های موقت دانشجویانی که تثبیت نهایی نشده است، توسط مدیر سامانه به نمره های نهایی تبدیل خواهد شد.

نمره های دروس کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب همراه با تکلیف پژوهشی ارائه می شود یا دروسی که به تشخیص مدرس و تأیید شورای آموزشی دانشگاه، تکمیل آن ها در طول یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می شود. مدرس مربوطه باید درخواست خود را با ذکر دلایل توجیهی، حداکثر تا دو هفته قبل از شروع امتحانات نیمسال، به تأیید شورای گروه مربوطه برساند. در صورت تصویب تقاضا در شورای دانشکده، مراتب حداکثر تا قبل از شروع امتحانات درس مذکور، به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش شود. نمره درس ناتمام باید بر اساس تقویم آموزشی هر سال تحصیلی و با رعایت سایر ضوابط، به نمره قطعی تبدیل شود.

<p>سقف مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می شود.</p> <p>تبصره ۱. مدت مجاز مرخصی های بدون احتساب سنوات که مطابق ضوابط دانشگاه قابل استفاده برای دانشجو می باشد به شرح زیر است:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر ۴ نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال؛ • مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال؛ <p>سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی.</p>	<p>ماده ۹. مرخصی بدون احتساب در سنوات</p>
<p>لازم است دانشجو درخواست مرخصی تحصیلی را تا قبل از شروع انتخاب واحد نیمسال تحصیلی و از طریق سامانه جامع آموزش دانشگاه ارسال نماید.</p> <p>کلیه درخواست های حذف ترم یا مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویان، با ارائه مدارک و مستندات مربوطه، در شورای بررسی موارد خاص دانشگاه مطرح و درباره اش تصمیم گیری می شود.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۹</p>
<p>دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصا یا از طریق وکیل قانونی خود به صورت رسمی به آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر اینصورت پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.</p> <p>تبصره ۱. تصمیم گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده صرفا بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.</p> <p>تبصره ۲. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل بوده و در صورت عدم پی گیری دانشجو و عدم تعیین تکلیف وضعیت آموزشی دانشجو در آن نیمسال تحصیلی، در پایان همان نیمسال تحصیلی در وضعیت دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل اعمال می شود.</p>	<p>ماده ۱۰. انصراف</p>
<p>چنانچه دانشجو بلافاصله پس از ارائه درخواست اولیه، بر قطعی شدن انصراف خود (بدون توقف دو ماهه پس از انصراف) اصرار داشته باشد، لازم است درخواست خود را به صورت مکتوب به دانشگاه اعلام نماید و حق پس گرفتن تقاضا در مهلت دو ماهه را از خود سلب نماید. در این صورت، حکم انصراف دانشجو بدون سپری شدن مدت دو ماهه صادر می شود. پس از صدور حکم انصراف، معافیت تحصیلی دانشجوی مشمول، ابطال خواهد شد.</p> <p>دانشجوی انصرافی موظف است به کلیه تعهدات خود عمل نماید.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۰</p>

<p>در صورت ارائه درخواست انصراف و عدم تسویه حساب، طبق مقررات درخصوص ایشان عمل خواهد شد.</p> <p>در صورت موافقت شورای آموزشی دانشگاه با بازگشت به تحصیل دانشجوی انصرافی یا دارای وضعیت عدم مراجعه، چنانچه یک یا دو نیمسال خلأ تحصیلی داشته باشد، آن نیمسال به عنوان مرخصی با احتساب در سنوات تلقی می گردد.</p> <p>تصمیم گیری درباره بازگشت به تحصیل دانشجویان منصرف از تحصیل یا عدم مراجعه ای که بیش از دو نیمسال تحصیلی از تاریخ صدور حکم آنان گذشته باشد، بر عهده شورای بررسی موارد خاص دانشگاه است. دانشجوی در طول دوره تحصیل و با رعایت سایر مقررات، حداکثر یک بار می تواند درخواست بازگشت به تحصیل نماید.</p> <p>دانشجوی انصرافی یا اخراجی که مدرک کاردانی گرفته است، به هیچ عنوان حق بازگشت به تحصیل را ندارد. تبصره ۲ شامل دانشجویان نیمسال آخر که واحدهای معرفی به استاد دارند، نیز می شود.</p> <p>به منظور جلوگیری از بروز مشکلات نظام وظیفه، احکام عدم مراجعه، در نیمسال اول هر سال تحصیلی، حداکثر تا تاریخ ۱۵ آبان ماه و در نیمسال دوم هر سال تحصیلی، حداکثر تا تاریخ ۱۵ اسفند صادر می شوند.</p>	
<p>دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذرانند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات تحصیلی دانشجو ثبت و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود.</p> <p>تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن نمره حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل دوره موافقت نماید نمره مردودی درس مذکور در ریز نمرات ثبت و در میانگین نیمسال تحصیلی محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفا پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسال های قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.</p> <p>تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.</p>	<p>ماده ۱۱. نمرات مردودی</p>
<p>دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی خود می تواند درخواست کتبی خود، مبنی بر بی اثر کردن نمره حداکثر یک درس مردودی را به آموزش دانشکده ارائه کند. همچنین دانشکده موظف است پرونده فارغ التحصیلی دانشجو را بر اساس درخواست وی تنظیم و ارسال کند.</p> <p>گذراندن درس با استفاده از تسهیلات فوق، صرفا برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی است و دانشجو می بایست قبل از درخواست چک لیست فراغت از تحصیل، نسبت به تعیین تکلیف این درس اقدام کند.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۱</p>

ماده ۱۲. معادل سازی نمرات

معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی، تغییر رشته ای، انتقالی و یا تغییر رشته توأم با انتقال، با رعایت موارد زیر انجام می شود.

الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول (در دوره کاردانی و کارشناسی ۱۲ در دوره کارشناسی ارشد ۱۴ و در دوره دکتری تخصصی ۱۶) را در دانشگاه یا رشته مبداء کسب کرده باشد.

ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد نمی تواند معادل سازی شود.

ج) به منظور جلوگیری از تضییع حقوق دیگر دانشجویان، دانشگاه بایستی بر اساس شیوه نامه مصوب شورای آموزشی دانشگاه برای معادل سازی نمرات که در زمان درخواست دانشجو، کتبا به وی اطلاع رسانی می کند ضریب معادل سازی نمرات را بر اساس کیفیت و ویژگی های دانشگاه یا رشته مبداء و مقصد تعیین و اعمال نماید و نمره معادل سازی شده در نمرات دانشگاه مقصد درج شود.

د) به ازای هر ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده ۱ نیمسال از سنوات مجاز تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی کاسته می شود.

ه) برای دانشجوی کارشناسی ارشد به ازاء معادل سازی هر ۱۲ واحد درسی، یک نیمسال تحصیلی از سنوات مجاز تحصیل وی کسر می شود.

شیوه نامه ماده ۱۲

دروسی که دانشجو در رشته قبلی با نمره ۱۲ و بالاتر گذرانده، در گروه آموزشی رشته جدید بررسی و معادل سازی می شود و فقط دروسی از وی پذیرفته می شود که به تشخیص گروه آموزشی، با دروس رشته یا گرایش جدید، اشتراک محتوایی (طبق برنامه درسی مصوب) داشته باشد. در این صورت، نمره دروس پذیرفته شده با احتساب در معدل کل و سنوات، در کارنامه دانشجو ثبت شده و باقی می ماند.

معادل سازی نمره ها فقط از دانشگاه های دولتی پذیرفته می شود. نمره های دانشگاه های آزاد، پیام نور، غیر انتفاعی و ... قابل معادل سازی نیست.

در صورت ارائه واحدهای بیشتر از ۲۰ واحد، تصمیم گیری در مورد تعداد نیمسال های معادل سازی بر عهده شورای آموزشی دانشگاه خواهد بود.

واحدهای درسی دانش آموختگان کاردانی پیوسته، در دانشگاه برای معادل سازی پذیرفته نخواهد شد.

نمره های دانشجویان انتقالی از سایر دانشگاه های کشور به دو صورت مورد پذیرش و برابر سازی قرار می گیرد:

الف) پذیرش نمره های کمتر از ۱۲ دانشجویان انتقالی از سایر دانشگاه ها، که آن درس یا دروس را در زمان

میهمانی در دانشگاه گیلان اخذ و گذرانده اند، بلامانع است.

ب) در صورت انتقال دانشجو به دانشگاه گیلان، درس یا دروس واحدهای گذرانده دانشجو در مبدأ که با نمره ۱۲ و بالاتر است، عیناً در دانشگاه گیلان پذیرفته می شود. بدیهی است رعایت برنامه های درسی دانشگاه گیلان الزامی است.

کلیه نمره های دروس (اعم از مردودی یا قبولی یا عدم پذیرش) دانشجویان میهمان دانشگاه ها، در کارنامه دانشجو

درج می گردد و گروه آموزشی مجاز است دروس دانشجو را با برنامه های درسی رشته تحصیلی مورد اجرا در دانشگاه

<p>گیلان و برابری تعداد واحدهای درس را بررسی و تأیید کند. در ضمن دروس گذرانیده شده به صورت میهمان، که از نظر تعداد واحد از دروس معادل آن در دانشگاه گیلان کمتر باشد، پذیرفته نمی‌شود.</p> <p>دروسی را که دانشجو خارج از برنامه (چارت) و به صورت میهمان در دیگر دانشگاه‌های کشور می‌گذراند و مورد پذیرش قرار نمی‌گیرد، به عنوان سابقه در کارنامه دانشجو ثبت می‌گردند، ولی جزو دروس گذرانیده دانشجو منظور نمی‌شوند و در معدل نیمسال محاسبه شده، ولی در معدل کل دانشجو تأثیر نخواهد داشت.</p> <p>بر اساس تبصره ج ماده ۱۲، شیوه نامه معادلسازی تهیه و در دستور کار شورای آموزشی دانشگاه قرار دارد.</p>	
<p>برنامه ریزی و تصمیم‌گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و دیگر موضوعات اجرایی، طبق شیوه نامه اجرایی دانشگاه موضوع ماده ۵۱ آیین نامه انجام می‌شود.</p>	<p>ماده ۱۳. تقویم آموزشی</p>
<p>شورای آموزشی دانشگاه برای هر سال تحصیلی، تقویم آموزشی سال تحصیلی جدید را مصوب و برای اجرا در سایت دانشگاه قرار خواهد داد که دانشجویان موظف به رعایت مفاد آن هستند.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۳</p>

بخش دوم مواد اختصاصی

الف - دوره های تحصیلی کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

<p>مدت مجاز تحصیل در دوره های تحصیلی کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته ۴ نیمسال در دوره کارشناسی پیوسته ۸ نیمسال است.</p> <p>تبصره ۱. دانشگاه اختیار دارد، مدت مجاز را برای دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۱ نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا ۲ نیمسال افزایش دهد.</p> <p>تبصره ۲: در صورت افزایش سنوات موضوع تبصره ۱ این ماده و موجه نبودن آن از نظر دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت سنوات غیرمجاز توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.</p> <p>تبصره ۳. نیمسال‌هایی که دانشجو بابت افزایش سنوات، شهریه پرداخت می‌کند از مدت تعهد خدمت آموزش رایگان وی کسر می‌شود.</p> <p>تبصره ۴. حداقل مدت مجاز برای دانش‌آموختگی در دوره کارشناسی پیوسته ۶ نیمسال تحصیلی می‌باشد.</p>	<p>ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل</p>
---	---------------------------------------

<p>تصمیم‌گیری در خصوص افزایش دو نیمسال تحصیلی دانشجویان با توجه به تعداد واحدهای گذرانده و امکان فارغ التحصیلی در دو ترم باقیمانده، بر عهده شورای آموزشی دانشکده است. در صورت عدم امکان تصمیم‌گیری در خصوص اعطای سنوات، موضوع به آموزش دانشگاه گزارش شود.</p> <p>از نظر مقررات وظیفه عمومی، در صورتیکه دانشجوی مشمول در حداکثر مدت مجاز تحصیل دانش آموخته نشود، در صورت ارائه مدارک و موافقت شورای بررسی موارد خاص و بر اساس مقررات آموزشی و دستورالعمل سنوات ارفاقی ناجا، می‌تواند از دو نیمسال سنوات ارفاقی استفاده کند. ضمناً مرخصی تحصیلی بدون احتساب نیز جزو سنوات مجاز تحصیلی دانشجویان مشمول، محسوب می‌گردد.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۴</p>
<p>تحصیل همزمان دانشجوی کاردانی و کارشناسی به شیوه حضوری در کلیه دانشگاه‌ها (دولتی و غیر دولتی) و کلیه دوره های تحصیلی ممنوع است.</p> <p>تبصره ۱. دانشجوی دوره کارشناسی می‌تواند همزمان در شیوه های غیر حضوری کاردانی و کارشناسی که منتهی به مدرک تحصیلی رسمی می‌شود، تحصیل کند.</p> <p>تبصره ۲. تحصیل همزمان دانشجویان استعداد درخشان دوره کارشناسی بر اساس مصوبات شورای هدایت استعدادها درخشان وزارت انجام می‌شود.</p>	<p>ماده ۱۵. تحصیل همزمان دانشجویان</p>
<p>نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می‌شود و حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ و میانگین کل قابل قبول در هر نیمسال ۱۲ است و چنانچه میانگین نمرات دانشجوی در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد؛ آن نیمسال، مشروط تلقی می‌شود. چنانچه دانشجوی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب، مشروط شود از ادامه تحصیل محروم می‌شود.</p> <p>تبصره ۱. تعداد واحدهای درسی قابل اخذ توسط دانشجوی و شرایط آن در نیمسال پس از مشروطی مطابق ضوابط دانشگاه مندرج در شیوه نامه اجرایی دانشگاه (موضوع ماده ۵۱ آیین نامه) و با رعایت مفاد ۱۷ آیین نامه انجام می‌شود.</p>	<p>ماده ۱۶. نمره ارزشیابی</p>
<p>شیوه نامه ماده ۱۶: تصمیم‌گیری در خصوص ادامه تحصیل دانشجوی محروم از تحصیل، بر عهده شورای بررسی موارد خاص دانشگاه و برابر مفاد آیین نامه شورای بررسی موارد خاص خواهد بود.</p> <p>شیوه نامه تبصره ماده ۱۶: در صورت مشروطی دانشجوی، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال سنوات کامل و جزو سنوات تحصیلی دانشجوی محسوب خواهد شد و در نیمسال بعدی (به استثنای آخرین نیمسال تحصیلی)، مجاز به اخذ بیش از ۱۴ واحد درسی نخواهد بود.</p> <p>دانشگاه می‌تواند برای آن عده از دانشجویانی که پس از دریافت مجوز ادامه تحصیل از شورای بررسی موارد خاص دانشگاه، در آخرین نیمسال تحصیلی خود مجدداً مشروط می‌شوند در صورتی که کلیه واحدهای درسی دوره را با معدل کل بالای ۱۲ گذرانیده و واحد باقیمانده‌ای نداشته باشند، مدرک فارغ التحصیلی صادر کند.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۶</p>
<p>انتخاب حداقل ۱۲ واحد درسی در هر نیمسال تحصیلی برای دانشجوی الزامی است.</p>	<p>ماده ۱۷.</p>

<p>تبصره ۱. حداکثر واحد درسی قابل اخذ در هر نیمسال تحصیلی ۲۰ واحد و در بازه تابستان ۶ واحد است.</p> <p>تبصره ۲. اگر میانگین نمرات دانشجویی در نیمسال تحصیلی حداقل ۱۷ باشد، با تایید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.</p> <p>تبصره ۳. در نیمسال تحصیلی آخر که دانشجو صرفاً ۲۴ واحد درسی باقیمانده دارد می تواند صرف نظر از میانگین (کمتر از ۱۰ نباشد) و مشروطی، ۲۴ واحد درسی را اخذ نماید.</p> <p>تبصره ۴. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته می شود، با تایید مدیر گروه آموزشی می تواند واحدهای مذکور را در بازه تابستان اخذ کند.</p> <p>تبصره ۵. بازه تابستان به عنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود. نمرات دروسی که دانشجو در بازه تابستان می گذراند، تنها در میانگین کل دانشجو محاسبه می شود و نمرات کسب شده در بازه تابستان، مشمول آیین نامه یا تبصره ۲ این ماده نمی شود.</p> <p>تبصره ۶. نمرات دانشجو در نیمسالی که الزاماً کمتر از ۱۲ واحد انتخاب می کند و کسر بودن واحدها خارج از اراده اوست، همانند دروس بازه تابستانی در میانگین کل او محاسبه می شود و چنانچه میانگین کمتر از ۱۲ کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ماده ۲ همین ماده نمی شود. ولی آن نیمسال جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.</p> <p>تبصره ۷. دانشجو نمی تواند همزمان از مفاد تبصره ۳ و ۴ این ماده استفاده کند.</p> <p>تبصره ۸. در صورتی که دانشجو برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری تا سقف ۴ واحد درسی باقیمانده داشته باشد با تایید گروه آموزشی می تواند آن دو درس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال تحصیلی یا بازه تابستان اخذ کند.</p> <p>تبصره ۹. چنانچه دانشجو قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکرده است اما دوره عملی آن درس را گذرانده باشد، می تواند با رعایت مفاد تبصره ۸ این ماده بخش نظری آن درس را بصورت معرفی به استاد اخذ نماید.</p>	
<p>۱- در صورتیکه دانشجو در سنوات تحصیلی منجر به نیمسال آخر، سه نیمسال مشروط شود ادامه تحصیل وی منوط به ارائه مجوز از شورای بررسی موارد خاص می باشد.</p> <p>۲- در صورتیکه دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای فراغت از تحصیل دو درس نظری ارائه نشده داشته باشد، می تواند آن دو درس را به همراه سایر دروس (حداکثر تا ۲۴ واحد درسی) به صورت معرفی به استاد اخذ کند و بگذراند. در این صورت لازم است نمره های دانشجو در پایان نیمسال و مطابق تقویم دانشگاهی اعلام شود.</p> <p>۳- چنانچه دانشجویی در نیمسال آخر، درس یا دروس معرفی به استاد اخذ کرده باشد، در صورتیکه به هر دلیلی در جلسه امتحان سایر دروس حاضر نشود یا اقدام به حذف یک درس کند، امتیاز نیمسال آخری از ایشان سلب می شود.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۷</p>

<p>دانشجو می تواند در صورت موافقت دانشگاه، یک هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را در بازه زمانی تعیین شده توسط دانشگاه حذف کند.</p> <p>تبصره ۱. در صورتی که دانشگاه به هر دلیلی با حذف واحدهای درسی دانشجو موافقت کند و این امر منجر به کاهش تعداد واحدهای دانشجو از حد نصاب شود، آن نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می شود. چنانچه در این نیمسال، دانشجو میانگین کمتر از ۱۲ را کسب کند آن نیمسال جزو مشروطی محسوب نمی شود و همچنین در صورت کسب میانگین بالای ۱۷ مشمول تبصره ۲ ماده ۱۷ نمی شود.</p> <p>تبصره ۲. در صورت اخذ مجدد درس موضوع این ماده و عدم تایید عذر موجه دانشجو توسط دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت اخذ مجدد این درس، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.</p>	<p>ماده ۱۸. حذف درس</p>
<p>دانشجو طبق زمان بندی مندرج در تقویم آموزشی دانشگاه، می تواند نسبت به حذف یک درس "نظری" یا "عملی" اقدام کند. حذف اضطراری یک درس قبل از شروع امتحانات، به عنوان حذف موجه تلقی می گردد و در زمان حذف اضطراری، دانشجو مجاز به حذف دروس پیش نیاز و یا هم نیاز نمی باشد.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۸</p>
<p>دانشجو می تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته تا دو نیمسال با تقاضای کتبی و موافقت دانشگاه از مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات مجاز تحصیلی استفاده کند.</p>	<p>ماده ۱۹. مرخصی با احتساب در سنوات</p>
<p>حذف کلیه دروس یک نیمسال تحصیلی (حذف نیمسال) با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشکده تا قبل از شروع امتحانات امکان پذیر است. در صورت موافقت با درخواست دانشجو، آن نیمسال تحصیلی به عنوان حذف ترم با احتساب در سنوات و جزو حداکثر مدت مجاز مرخصی تحصیلی (دو نیمسال) محسوب می گردد.</p>	<p>شیوه نامه ماده ۱۹</p>
<p>دانشجوی دوره های کاردانی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته می تواند در صورت دارا بودن شرایط زیر «در همان دانشگاه» و در صورت موافقت دانشگاه، مشروط به امکان ادامه تحصیل در «سنوات مجاز باقیمانده»، رشته تحصیلی خود را تغییر دهد.</p> <p>۱. نمره اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره خام آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته/گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش (با تایید سازمان سنجش آموزش کشور) کمتر نباشد.</p> <p>۲. ادامه تحصیل متقاضی در رشته قبلی از نظر مقررات آموزشی بلامانع باشد.</p> <p>۳. حداقل ۱/۶ و حداکثر ۲/۳ واحدهای درسی دوره را گذرانده باشد.</p> <p>۴. دانشجو در هر دوره تحصیلی فقط یک بار می تواند با رعایت ضوابط تغییر رشته دهد.</p>	<p>ماده ۲۰. تغییر رشته</p>

<p>تبصره ۱. تغییر رشته یا گرایش در دوره کاردانی پیوسته و کارشناسی ناپیوسته، فقط در رشته ها یا گرایش های همان مجموعه امتحانی مجاز است.</p> <p>تبصره ۲. در صورت تغییر رشته معادلسازی دروس مطابق با ضوابط ماده ۱۲ این آیین نامه قابل انجام است.</p> <p>تبصره ۳. تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره تحصیلی از طریق بدون آزمون (پذیرش با سوابق تحصیلی) باشد به رشته هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، (پذیرش با آزمون)، ممنوع است.</p>	
<p>تغییر رشته یا انتقال دانشجو از دانشگاه غیردولتی به دولتی، از شهریه پرداز به رایگان، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری، و از نیمه حضوری به حضوری، از پذیرش سوابق تحصیلی به پذیرش با آزمون ممنوع است ولی عکس آن مجاز است.</p>	<p>ماده ۲۱.</p>
<p>مشروطی های رشته قبلی دانشجویان تغییر رشته ای و انتقال توام با تغییر رشته، در رشته جدید محاسبه می گردد.</p>	<p>شیوه نامه ماده های ۲۰ و ۲۱</p>
<p>دانشگاه موظف است در تحقق رویکرد شاگرد پروری و نقش مربیگری اعضای هیئت علمی برای هدایت تحصیلی دانشجویان از زمان پذیرش، یکی از اعضای هیئت علمی مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان «راهنمای (مشاور) آموزشی» به صورت رسمی تعیین و براساس شیوه نامه مصوب وزارت که به همین منظور ابلاغ می شود، اقدام نماید.</p>	<p>ماده ۲۲. مشاور آموزشی</p>
<p>در صورتی که دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل حداکثر ۱۰ واحد دروس عمومی) را با نمره قبولی بگذراند و میانگین کل واحدهای گذرانده شده وی ۱۲ یا بالاتر باشد، می تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند. در غیر این صورت به چنین دانشجویی و همچنین به دانشجویی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته فقط یک گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده شده داده می شود.</p> <p>تبصره ۱. در رشته های فنی و مهندسی واژه «مهندسی» از عنوان رشته برای دانشجویان مشمول دریافت کاردانی بین مقطعی حذف می شود. مگر در موارد استثناء که کلمه مهندسی از ارکان اصلی رشته می باشد (مانند رشته مهندسی پزشکی).</p> <p>تبصره ۲. در صورتی که دانشجو تعداد بیش از ۶۸ واحد درسی را گذرانده باشد، ضمن رعایت مفاد این ماده، نمرات دروسی در میانگین محاسبه می شود که تاثیر مثبت داشته باشد.</p> <p>تبصره ۳. مدرک کاردانی حسب تقاضای رسمی دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته یا مجری بودن دانشگاه محل تحصیل دانشجو، صادر می شود.</p>	<p>ماده ۲۳. کاردانی بین مقطعی</p>

<p>ملاک دانش آموختگی برای دوره های کاردانی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، گذراندن کلیه واحدهای دوره و داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.</p> <p>تبصره ۱. چنانچه میانگین کل دانشجوی کاردانی یا کارشناسی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۲ باشد، تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می شود تا مجدداً با انتخاب حداکثر ۱۶ واحد از درس های تخصصی و پایه که در آن نمره قبولی بین ۱۰ تا ۱۲ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را به حداقل ۱۲ برساند تا امکان دانش آموختگی بیابد در غیر اینصورت دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود. پرداخت هزینه این درس برای دانشجویان مشمول آموزش رایگان، توسط هیئت امنای دانشگاه تصمیم گیری می شود.</p>	<p>ماده ۲۴. ملاک دانش آموختگی</p>
<p>تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در آموزش دانشگاه است.</p>	<p>ماده ۲۵. تاریخ دانش آموختگی</p>
<p>دانشگاه هایی که همزمان دارای هیات امناء و هیات ممیزه مستقل می باشند، موظف هستند حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲ نسبت به تدوین شیوه نامه اجرایی آیین نامه اقدام نمایند و آن را جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.</p> <p>تبصره ۱. دانشگاه آزاد اسلامی، دانشگاه پیام نور، دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه ای و دانشگاه فرهنگیان موظف می باشند شیوه نامه اجرایی این آیین نامه را حداکثر تا پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ در سازمان مرکزی خود تدوین و جهت اجرا ابلاغ نمایند و یک رونوشت از شیوه نامه اجرایی را به معاونت آموزشی وزارت ارسال نمایند.</p> <p>تبصره ۲. دانشگاه هایی که دارای هیات امناء و هیات ممیزه مستقل به طور توأمان نمی باشند از شیوه نامه اجرایی دانشگاه جامع و معین دولتی استان محل استقرار خود مندرج در بند ۳۹ پیوست شماره ۱ این آیین نامه تبعیت می نمایند.</p> <p>تبصره ۳. رعایت کلیه مواد و تبصره های این آیین نامه در شیوه نامه اجرایی تدوین شده توسط دانشگاه الزامی است.</p> <p>تبصره ۴. دانشگاه ها موظف هستند این آیین نامه و شیوه نامه اجرایی مورد بهره برداری برای آن را از طریق درگاه های اطلاع رسانی خود به اطلاع دانشجویان و اعضاء هیات علمی دانشگاه برسانند.</p>	<p>ماده ۵۱. تدوین شیوه نامه اجرایی</p>

<p>تبصره ۵. در صورت عدم تصویب و ابلاغ شیوه نامه اجرایی توسط دانشگاه پیش از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲، آخرین شیوه نامه اجرایی دانشگاه تهران (شیوه نامه تدوین شده برای ورودی های سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ مطابق مواد این آیین نامه) ملاک عمل خواهد بود.</p> <p>تبصره ۶. برای دانشجویان هر ورودی (تا پایان دوره تحصیلی) شیوه نامه اجرایی شروع دوره ملاک عمل است.</p>	
<p>مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.</p>	<p>ماده ۵۲. مسئولیت اجرا</p>
<p>این آیین نامه و تبصره های آن برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. مواردی که در شیوه نامه اجرایی دانشگاه ها مطابق با این آیین نامه تنظیم می شود نیز برای دانشجویان ورودی سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم الاجراست. برای دانشجویان ورودی های پیشین، مطابق با آیین نامه های ابلاغی دوره های خود عمل می شود.</p>	<p>ماده ۵۳. دامنه شمول</p>
<p>این شیوه نامه با یک مقدمه و ۲۹ ماده و یک پیوست مطابق آیین نامه یکپارچه مقررات آموزشی مصوب جلسه شماره ۹۶۲ تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تنظیم شد و براساس ابلاغیه شماره ۲/۱۵۵۶۵۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ معاونت آموزشی وزارت عتف، در تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۵ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه رسید. شیوه نامه حاضر براساس نامه شماره ۲/۲۱/۲۱۲۷۷ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۵ مدیر کل محترم دفتر برنامه ریزی آموزش عالی و مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۷ شورای دانشگاه، برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ لازم الاجراست و تمام آیین نامه ها و بخشنامه ها و مستندات مرتبط با مقررات آموزشی قبلی برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لغو و بلااثر است.</p>	<p>ماده ۵۴. تاریخ اجرا</p>

پیوست شماره ۱ آیین نامه (تعاریف)

۱- وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۲- شورای عالی برنامه ریزی آموزشی: منظور شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت است.

۳- دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی ربط که مجری دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند.

- ۴ - آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی، بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
- ۵ - مدرس: عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس دانشگاه بکارگیری می شود.
- ۶ - دانشجو: فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
- ۷ - دانش آموخته: فردی است که یکی از رشته های دوره های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
- ۸ - حضوری: شیوه ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت های تحصیلی دانشگاه شرکت می کند.
- ۹ - غیر حضوری: شیوه ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه، فعالیت های تحصیلی دارد.
- ۱۰ - نیمه حضوری: شیوه ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضوری و بخش دیگر غیر حضوری به انجام می رسد.
- ۱۱ - شهریه پرداز: منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه ها است.
- ۱۲ - نیمسال تحصیلی: بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و ۲ هفته امتحانات پایانی است.
- ۱۳ - بازه تابستانی: بازه زمانی شامل ۶ هفته آموزش و ۱ هفته امتحانات است.
- ۱۴ - برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی است.
- ۱۵ - واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی تعیین می شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی اجرا می شود.
- ۱۶ - درس جبرانی: درسی است که با تأیید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود. این نوع درس فقط برای دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط وارد دوره شده اند مطابق ضوابط وزارت قابل ارائه است.
- ۱۷ - مشروطی: وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، میانگین کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.

- ۱۸- **رشته تحصیلی:** یک شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد.
- ۱۹- **گرایش تحصیلی:** به شعبه ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می شود. اختلاف درس ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحد های رشته بیشتر باشد.
- ۲۰- **کاردانی پیوسته:** دوره تحصیلی است که دارندگان مدرک دیپلم، (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی بدون نیاز به گذراندن دوره پیش دانشگاهی) به آن وارد می شوند و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آیند.
- ۲۱- **کاردانی ناپیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد می شود و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کاردانی نایل می آید.
- ۲۲- **کارشناسی پیوسته:** دوره تحصیلی پس از دوره متوسطه است که فرد پس از اخذ دیپلم و گذراندن دوره پیش دانشگاهی (در نظام آموزشی دارای پیش دانشگاهی) به آن وارد شده و با گذراندن حداقل ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه مصوب به دریافت مدرک کارشناسی نایل می آید.
- ۲۳- **کارشناسی ناپیوسته:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته یا ناپیوسته) آغاز و با گذراندن حداقل ۶۸ واحد درسی طبق برنامه مصوب، به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می شود.
- ۲۴- **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می شود و شامل ۲۸ تا ۳۲ واحد درسی است.
- ۲۵- **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.
- ۲۶- **گروه آزمایشی:** مجموعه رشته های تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته بندی می شود.
- ۲۷- **گروه آموزشی:** بنیادی ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیئت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می شود.
- ۲۸- **مجموعه امتحانی:** منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.
- ۲۹- **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست گذاری و برنامه ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می شود

- ۳۰- شیوه آموزشی- پژوهشی:** شیوه ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان نامه و یا رساله می شود.
- ۳۱- شیوه مجازی:** شیوه آموزشی در دوره کارشناسی یا کارشناسی ارشد است که دانشجوی آن برابر ضوابط معین پذیرفته و ثبت نام می شود و به کمک فناوری اطلاعات و ارتباطات تحصیل می کند. در این شیوه دانشجو نیمه حضوری یا غیر حضوری تحصیل می کند.
- ۳۲- ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندیهای آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می شود.
- ۳۳- راهنمای آموزشی:** عضو هیئت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی و پژوهشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می شود تا از تاریخ ورود تا پایان دوره تحصیلی، راهنمای تحصیل دانشجو در دوره کاردانی و کارشناسی باشد.
- ۳۴- پایان نامه:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می شود.
- ۳۵- رساله:** مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/ استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می شود.
- ۳۶- استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان نامه یا رساله بر عهده دارد.
- ۳۷- استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان نامه و یا رساله بر عهده دارد.
- ۳۸- هیئت داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می شوند.
- ۳۹- دانشگاه جامع و معین دولتی استان موضوع آیین نامه مذکور:** آذربایجان شرقی (دانشگاه تبریز)، آذربایجان غربی (دانشگاه ارومیه)، اردبیل (دانشگاه محقق اردبیلی)، اصفهان (دانشگاه اصفهان)، البرز (دانشگاه خوارزمی)، ایلام (دانشگاه ایلام)، بوشهر (دانشگاه خلیج فارس)، تهران (دانشگاه تهران)، چهار محال و بختیاری (دانشگاه شهرکرد)، خراسان جنوبی (دانشگاه بیرجند)، خراسان شمالی (دانشگاه بجنورد) خراسان رضوی (دانشگاه فردوسی مشهد)، خوزستان (دانشگاه شهید چمران اهواز)، زنجان (دانشگاه زنجان)، سمنان (دانشگاه سمنان)، سیستان و بلوچستان (دانشگاه سیستان و بلوچستان)، فارس (دانشگاه شیراز)، قزوین (دانشگاه امام خمینی (ره) قزوین)، قم (دانشگاه قم)، کردستان (دانشگاه کردستان)، کرمان (دانشگاه شهید باهنر کرمان)، کرمانشاه (دانشگاه رازی)، کهگیلویه و بویراحمد (دانشگاه یاسوج)، گلستان (دانشگاه

علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گیلان (دانشگاه گیلان)، لرستان (دانشگاه لرستان)، مازندران (دانشگاه مازندران)، مرکزی (دانشگاه اراک)، هرمزگان (دانشگاه هرمزگان)، همدان (دانشگاه بوعلی سینا)، یزد (دانشگاه یزد).

۴۰- هزینه های رفاهی: منظور تسهیلات و امکانات غیر آموزشی مانند کمک هزینه های خوابگاه، تغذیه ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه ای به دانشجو تخصیص می یابد.